

Datum van inontvangstneming : 12/12/2019

Zaak C-801/19

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

31 oktober 2019

Verwijzende rechter:

Upravni sud u Zagrebu (Kroatië)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

15 oktober 2019

Verzoekende partij:

██████████ d.d., Zagreb

Verwerende partij:

Ministarstvo financija Republike Hrvatske, Samostalni sektor za drugostupanjski upravni postupak, Zagreb

---

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Nietigverklaring van het besluit van het Ministarstvo financija Republike Hrvatske, Samostalni sektor za drugostupanjski upravni postupak (ministerie van Financiën van de Republiek Kroatië, onafhankelijke dienst voor administratieve beroepsprocedures) van 28 juli 2018, dat is vastgesteld naar aanleiding van een belastingcontrole betreffende de heffing van belasting over de toegevoegde waarde (hierna: „btw”) voor de jaren 2013-2017.

Voorwerp en rechtsgrondslag van het verzoek om een prejudiciële beslissing

Verzoek om uitlegging van het Unierecht krachtens artikel 267 VWEU en artikel 19, lid 3, onder b), VEU.

Prejudiciële vragen

1. Kan de terbeschikkingstelling van geldmiddelen door de verzoekende partij, die geen financiële instelling is, tegen betaling van een eenmalige vergoeding van 1 % van het verstrekte geldbedrag worden aangemerkt als „verlening van kredieten en de bemiddeling inzake kredieten, alsmede [...] beheer van kredieten door degene die deze heeft verleend” in de zin van artikel 135, lid 1, onder b), van de btw-richtlijn, ook al wordt de verzoekende partij in de overeenkomst niet formeel als de kredietverlener aangeduid?

2. Moet een orderbriefje, dat wil zeggen een waardepapier dat voor de emittent ervan de verplichting inhoudt een bepaald geldbedrag te betalen aan de persoon die in het waardepapier als de schuldeiser wordt aangeduid of aan de persoon die het waardepapier vervolgens op de wettelijk voorgeschreven wijze heeft verkregen, worden aangemerkt als een ander handelspapier in de zin van artikel 135, lid 1, onder d), van de btw-richtlijn?

3. Moet de dienst van de verzoekende partij, waarvoor de emittent 1 % van het bedrag van het orderbriefje betaalt en die erin bestaat dat zij het ontvangen orderbriefje aan een factoringmaatschappij overdraagt en het van de factoringmaatschappij ontvangen bedrag overmaakt aan de emittent, en daarbij de factoringmaatschappij garandeert dat de emittent het uit hoofde van het orderbriefje verschuldigde bedrag zal voldoen wanneer dit opeisbaar wordt, worden aangemerkt als:

a) een dienst die is vrijgesteld van btw in de zin van artikel 135, lid 1, onder b), van de btw-richtlijn

b) een dienst die is vrijgesteld van btw in de zin van artikel 135, lid 1, onder d), van de btw-richtlijn?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Artikel 135, lid 1, onder b) en d), van richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (hierna: „btw-richtlijn”)

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Artikel 40, lid 1, van de Zakon o porezu na dodanu vrijednost (wet op de belasting over de toegevoegde waarde) (*Narodne novine*, br. 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14 en 115/16; hierna: „btw-wet”)

Artikel 67, lid 2, van de Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost (verordening inzake de belasting over de toegevoegde waarde) (*Narodne novine*, br. 79/13, 85/13, 160/13, 35/14, 157/14, 130/15, 115/16 en 1/17; hierna: „btw-verordening”)

Korte beschrijving van de feiten en van de procedure in het hoofdgeding

- 1 Bij besluit van de verwerende partij van 28 juli 2018 (hierna: „bestreden besluit”) is het beroep van de verzoekende partij tegen het besluit van het Ministarstvo financija - Porezna uprava, Ured za porezne obveznike (ministerie van Financiën – belastingadministratie, kantoor voor belastingplichtigen), Zagreb, van 12 oktober 2017 (hierna: „primair besluit”), dat is vastgesteld in het kader van een belastingcontrole betreffende de heffing van btw over de vergoeding voor de deelname van de verzoekende partij aan overeenkomsten inzake commerciële samenwerking in de periode van 1 januari 2013 tot en met 30 maart 2017, afgewezen. In het primaire besluit is vastgesteld dat de verzoekende partij in de jaren 2013-2017 een te laag btw-bedrag heeft gestort en is haar uit hoofde van de niet tijdig betaalde belasting rente over de periode tot en met 28 augustus 2017 aangerekend. De verzoekende partij is ertoe verplicht de genoemde bedragen te betalen op de daartoe aangewezen bankrekening, verdere rente te berekenen en te betalen vanaf 29 augustus 2017 tot op de betaaldatum en deze verrichtingen op te nemen in haar boekhouding. Aan de verzoekende partij is een termijn voor de tenuitvoerlegging van dit besluit toegekend.
- 2 De verzoekende partij is actief in de verwerking van thee en koffie en is btw-plichtig. Tijdens een belastingcontrole is vastgesteld dat de verzoekende partij zaken heeft gedaan met de vennootschap Konzum d.d. (hierna: „Konzum”) en dat zij deze zakelijke betrekkingen is aangegaan op basis van drie soorten overeenkomsten, die werden aangeduid als „kredietovereenkomst”, „overeenkomst inzake de cessie van vorderingen die worden gedekt door een orderbriefje” en „overeenkomst inzake commerciële samenwerking”. Het betreft bijzondere overeenkomsten die slechts dienden als formele rechtsgrond voor de uitgifte van orderbriefjes. De autoriteit van het primaire besluit heeft vastgesteld dat de verzoekende partij en Konzum op 18 maart 2013 een overeenkomst zijn aangegaan waarin is bedongen dat de vennootschap Invictus ulaganja d.o.o., de verzoekende partij en Konzum op 14 maart 2013 een overeenkomst hebben gesloten inzake de cessie van vorderingen die worden gedekt door een orderbriefje. In deze overeenkomst zijn afspraken gemaakt over de cessie van door Konzum uitgegeven orderbriefjes. Konzum heeft deze overgedragen aan ██████ d.d., waarna ze zijn verworven door Invictus ulaganja d.o.o. Bovendien is vastgesteld dat de verzoekende partij en Konzum op 27 juni 2013 een overeenkomst zijn aangegaan waarin is bedongen dat de vennootschap Erste factoring d.o.o., de verzoekende partij en Konzum op 27 juni 2013 een overeenkomst hebben gesloten inzake de cessie van vorderingen die worden gedekt door een orderbriefje. Ook in deze overeenkomst zijn afspraken gemaakt over de cessie van door Konzum uitgegeven orderbriefjes. Konzum heeft deze overgedragen aan ██████ d.d., waarna ze zijn verworven door Erste factoring d.o.o. In de kredietovereenkomst is bedongen dat Konzum, in de hoedanigheid van kredietverlener, aan de verzoekende partij (██████ d.d.) een krediet in de vorm van een orderbriefje verleent. De verzoekende partij zou dit orderbriefje aanwenden voor haar lopende bedrijfsactiviteiten. In deze overeenkomst verbindt de verzoekende partij zich ertoe, op de dag waarop de factoringmaatschappij het

orderbriefje van haar verwerft, het door haar ontvangen geldbedrag over te maken aan Konzum. In de overeenkomst inzake de cessie van vorderingen die worden gedekt door een orderbriefje heeft de factoringmaatschappij zich ertoe verbonden aan de verzoekende partij, in de hoedanigheid van klant, het geldbedrag van het orderbriefje (of, afhankelijk van de overeenkomst, 95-100 % daarvan) over te maken. Daarbij is vastgesteld dat de verzoekende partij volledig aansprakelijk wordt voor de dekking van het orderbriefje dat is uitgegeven op grond van een schuldvordering van de verzoekende partij ten aanzien van Konzum, die op haar beurt gebaseerd is op de specificatie van facturen. De factoringmaatschappij diende het orderbriefje, zodra het opeisbaar werd, ter betaling voor te leggen aan de hoofdschuldenaar ervan. Tevens is bedongen dat het risico voor de verzoekende partij, die borg staat voor de schuld van de hoofdschuldenaar, pas ophoudt te bestaan wanneer de schuld jegens de factoringmaatschappij wordt voldaan. In de overeenkomst inzake commerciële samenwerking is bedongen dat Konzum zich ertoe verbindt aan de verzoekende partij alle kosten te vergoeden die haar door de factoringmaatschappij in rekening worden gebracht en haar krachtens de overeenkomst inzake de cessie van vorderingen die worden gedekt door een orderbriefje een eenmalige vergoeding van 1 % van de totale vordering van het orderbriefje te betalen als vergoeding voor haar deelname aan de overeenkomst inzake commerciële samenwerking.

- 3 De autoriteit van het primaire besluit heeft vastgesteld dat er in deze zaak sprake is van twee transacties. In het kader van de eerste transactie ontvangt de verzoekende partij orderbriefjes krachtens een kredietovereenkomst, en in het kader van de tweede transactie, welke onmiddellijk volgt op de eerste, cedeert zij de ontvangen orderbriefjes en maakt zij op dezelfde dag de via deze weg ontvangen geldbedragen over op de bankrekening van Konzum. Met betrekking tot de gecedeerde orderbriefjes neemt de verzoekende partij, als secundaire schuldenaar, het risico van de terugbetaling van de geldmiddelen op zich voor het geval dat de in het orderbriefje genoemde hoofdschuldenaar deze middelen nog niet aan de houder van het orderbriefje heeft betaald wanneer het orderbriefje opeisbaar wordt. Daarvoor brengt de verzoekende partij een overeengekomen vergoeding in rekening. De autoriteit van het primaire besluit heeft vastgesteld dat de verzoekende partij tijdens de controle heeft verzuimd facturen of andere documenten over te leggen met betrekking tot de leveringen die beweerdelijk aan de aanvaarding van de orderbriefjes ten grondslag lagen. Evenmin heeft de verzoekende partij enig bewijs geleverd van de facturen die worden genoemd in de door haar met de factoringmaatschappijen gesloten overeenkomsten inzake de cessie van vorderingen die worden gedekt door een orderbriefje. Omdat Konzum niet in staat was haar eigen orderbriefjes te cederen om op deze wijze het door haar benodigde geldbedrag te verkrijgen, heeft de onderneming een overeenkomst inzake commerciële samenwerking gesloten waarin zij heeft ingestemd met de cessie van haar orderbriefjes, met de kredietovereenkomsten als grond voor de aanvaarding van de orderbriefjes. De verzoekende partij heeft het geld niet aangewend voor haar lopende bedrijfsactiviteiten, zoals bepaald in de kredietovereenkomsten. De orderbriefjes waren niet gebaseerd op goederenleveringen van de verzoekende partij of op door haar verrichte diensten.

■■■■■

Derhalve vertoonden zij niet het basiskenmerk van een orderbriefje, namelijk voldoening van een verplichting in geld uit hoofde van een goederenlevering.

- 4 Tijdens de belastingcontrole heeft de verzoekende partij de aan Konzum uitgereikte facturen overgelegd. Deze facturen betroffen de door Konzum te betalen vergoedingen uit hoofde van de door de orderbriefjes gedekte vorderingen maar er was geen btw in rekening gebracht. Op elke factuur staat vermeld dat deze is uitgereikt op basis van de overeenkomst inzake commerciële samenwerking en dat aan de ontvanger ervan een eenmalige vergoeding van 1 % van de totale vordering uit het orderbriefje in rekening wordt gebracht. Aangezien de autoriteit van het primaire besluit heeft vastgesteld dat er tussen de verzoekende partij en Konzum geen kredietrelatie bestond, maar dat de verzoekende partij van Konzum orderbriefjes heeft ontvangen en deze vervolgens heeft gecedeerd aan de factoringmaatschappijen, heeft zij geconcludeerd dat de verzoekende partij ten onrechte aanspraak maakt op de btw-vrijstelling. Derhalve heeft zij krachtens de artikelen 4, 30 en 33 van de btw-wet vastgesteld dat de verzoekende partij btw verschuldigd is over de vergoedingen voor de cessie van de orderbriefjes.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 5 De verzoekende partij verwijt de verwerende partij dat zij bij de vaststelling van de belastingheffing over de betrokken transacties niet alle transacties tussen Konzum en haarzelf, daarbij optredend in de hoedanigheid van factoringmaatschappij, in aanmerking heeft genomen, wat in strijd is met de rechtspraak van het Hof in de zaken CPP, [C-349/96], EU:C:1999:93, en ■■■■■ C-453/05, EU:C:2007:369. Zij benadrukt dat er in de onderhavige zaak een aantal rechtsbetrekkingen en diensten tussen haarzelf en Konzum alsmede tussen haarzelf en de factoringmaatschappijen aan de orde waren en dat de door haar aan Konzum verleende dienst afzonderlijk moest worden onderzocht. De verzoekende partij voert aan dat zij geld aan Konzum heeft uitgeleend krachtens een kredietovereenkomst en een overeenkomst inzake commerciële samenwerking en dat zij voor deze dienst een vergoeding in rekening heeft gebracht (welke als rente kan worden beschouwd), zodat zij in feite de contractpartij was die de dienst heeft verleend. Derhalve betoogt de verzoekende partij dat de door haar verleende dienst in feite de verlening van een krediet betrof, welke krachtens artikel 40, lid 1, onder b), van de btw-wet is vrijgesteld van btw. Bovendien wijst zij erop dat zij het economische risico van deze transactie op zich heeft genomen voor de periode vanaf het tijdstip van betaling van de geldmiddelen tot het moment waarop Konzum de schuld uit het orderbriefje volledig heeft terugbetaald. Daarnaast voert de verzoekende partij aan dat de autoriteit van het primaire besluit heeft geconcludeerd dat zij niet de kredietverlener of kredietbemiddelaar maar de kredietnemer was, om de enkele reden dat zij in de kredietovereenkomsten als zodanig is aangeduid (en dat de autoriteit de formele aanduiding van de contractpartijen dus heeft beschouwd als een voor de beoordeling van de aard van de betrekking relevante factor), ook al is vastgesteld dat zij het geld niet voor haar

lopende bedrijfsactiviteiten heeft aangewend maar het onmiddellijk aan Konzum heeft overgemaakt.

- 6 Voorts betoogt de verzoekende partij dat de door haar verrichte dienst, zelfs indien zij de kredietnemer was, krachtens artikel 40, lid 1, onder d), van de btw-wet zou zijn vrijgesteld van btw, aangezien het gaat om een handeling die betrekking heeft op „andere verhandelbare financiële instrumenten” in de zin van deze bepaling. Zij is tevens van mening dat de verwerende partij geen rekening heeft gehouden met de rechtspraak van het Hof die relevant is voor de uitlegging van artikel 135, lid 1, onder b) en d), van de btw-richtlijn, en evenmin met artikel 40, lid 1, onder b) en d), van de btw-wet, met name wat betreft de uitlegging van het begrip „andere verhandelbare financiële instrumenten”. Wat dat betreft verwijst zij naar het arrest van het Hof in de zaak XXXXXXXXXX Advertising, C-461/12, EU:C:2014:1745. De autoriteit die het primaire besluit heeft vastgesteld, heeft geconcludeerd dat er geen sprake is van andere verhandelbare financiële instrumenten omdat de orderbriefjes niet op de kapitaalmarkt worden verhandeld. Wat dat betreft, merkt de verzoekende partij op dat in de Engelse taalversie van artikel 135, lid 1, onder d), van de btw-richtlijn het begrip „other negotiable instruments” wordt gehanteerd, wat in de Kroatische taalversie van de richtlijn wordt vertaald als „utrživi instrumenti” (handelsinstrumenten), terwijl in artikel 40, lid 1, onder d), van de btw-wet, waarbij artikel 135, lid 1, onder d), van de btw-richtlijn in Kroatisch recht is omgezet, het begrip „drugi prenosivi instrumenti” (andere verhandelbare financiële instrumenten) wordt gehanteerd. Derhalve verwijst de verzoekende partij naar het arrest van het Hof in de zaak XXXXXXXXXX Immobilien, C-455/05, EU:C:2007:232, waarin het Hof heeft geoordeeld dat taalkundige verschillen in de betekenis van een uitdrukking niet aldus kunnen worden uitgelegd dat de betekenis van de betrokken uitdrukking kan worden vastgesteld op basis van enkel een letterlijke uitlegging, maar dat de uitdrukking moet worden uitgelegd in de context van de doelstelling van de btw-richtlijn. Zij betoogt dat in het Kroatische recht geen bijzondere betekenis wordt toegekend aan de uitdrukking „utrživi instrumenti” (handelsinstrumenten) en dat daarom de context van dit begrip en de bestaande rechtspraak van het Hof nader moeten worden onderzocht. Zij benadrukt dat btw-vrijstellingen een onafhankelijk begrip in het Unierecht vormen dat in alle lidstaten op uniforme wijze moet worden uitgelegd en dat het begrip „drugi prenosivi instrumenti” (andere verhandelbare financiële instrumenten) ook los van de regels voor de kapitaalmarkt moet staan. Zij verwijst naar de door het Hof voorgestane uitlegging dat elk van de voorbeelden die in de betrokken bepaling van de btw-richtlijn worden genoemd, recht geeft op een bepaald geldbedrag. Zij betoogt dat derhalve alleen die rechten die, zonder een schuld of cheque te zijn, recht geven op een bepaald geldbedrag als andere verhandelbare financiële instrumenten moeten worden beschouwd. De verzoekende partij is van mening dat een orderbriefje een instrument is dat de houder ervan recht geeft op een bepaald geldbedrag en dus vergelijkbaar is met de overige financiële instrumenten van artikel 40, lid 1, onder d), van de btw-wet. Derhalve moet een orderbriefje worden aangemerkt als een ander handelspapier in de zin van artikel 135, lid 1, onder d), van de btw-richtlijn („drugi utrživi instrument”) of als een ander verhandelbaar financieel

■■■■■

instrument in de zin van artikel 40, lid 1, onder d), van de btw-wet („drugi prenosiv instrument”), met als gevolg dat transacties die worden verricht door middel van orderbriefjes zijn vrijgesteld van btw. Zij betoogt dat de verwerende partij de rechtspraak van het Hof miskent en weigert de btw-richtlijn toe te passen, omdat zij het nationale recht niet conform de relevante Unierechtelijke bepalingen en de doelstellingen daarvan uitlegt. De verzoekende partij beroept zich in dit verband op het uitleggingseffect van de richtlijn.¹

- 7 De verzoekende partij beroept zich op artikel 8, lid 5, van de btw-wet en artikel 28 van de btw-richtlijn, welke betrekking hebben op situaties waarin een tussenpersoon op eigen naam maar voor rekening van een ander handelt, waardoor de fictie ontstaat dat de tussenpersoon in werkelijkheid de beschikking over de dienst heeft gekregen van de persoon voor wie hij als tussenpersoon is opgetreden en deze dienst vervolgens aan de eindgebruiker verleent. De verzoekende partij voert aan dat deze situatie zich in het betrokken geval niet voordoet. Zij betoogt dat zij niet als bedekte tussenpersoon aan de verrichting van de diensten heeft deelgenomen maar dat zij als contractpartij andere rechten en verplichtingen heeft dan Konzum en de factoringmaatschappij, die partijen bij dezelfde contractuele betrekking zijn. Het is uitgesloten dat zij ten gunste van de factoringmaatschappijen heeft bemiddeld, aangezien deze rechtstreeks partij bij deze contractuele betrekking waren, zij daarvoor hun eigen vergoeding in rekening hebben gebracht en daarover ook btw is betaald. Indien verzoekster daarentegen tussenpersoon voor Konzum zou zijn geweest, zou de vergoeding die zij heeft ontvangen, gelet op het feit dat Konzum geen btw-plichtige diensten heeft verricht, niet aan die belasting onderworpen zijn. Het feit dat de verzoekende partij geld van de factoringmaatschappijen heeft ontvangen, heeft geen invloed op de juridische aard van de betrekking tussen haar en Konzum, noch op de belastingheffing over de door haar voor deze dienst in rekening gebrachte vergoeding. Daarom kon er van verborgen bemiddeling geen sprake zijn.
- 8 Volgens de verwerende partij is er in de onderhavige zaak sprake van een dienst die bestaat in bemiddeling tussen de factoringmaatschappij en Konzum in het kader van de invordering van een schuld en is de vergoeding van 1 % die de verzoekende partij voor deze dienst in rekening heeft gebracht, krachtens artikel 40, lid 1, onder b), van de btw-wet en artikel 67, lid 2, van de btw-verordening aan btw onderworpen. Het betreft een belastbare dienst en niet een kredietverhouding of een factoringdienst, omdat aan de uitgegeven orderbriefjes, indien het een factoringdienst betrof, een levering van goederen of een verrichting van diensten ten grondslag zou moeten liggen. De verzoekende partij kon evenwel geen enkele factuur of specificatie overleggen die de grondslag zou kunnen vormen voor de genoemde orderbriefjes. De verwerende partij is van mening dat niet elk waardepapier automatisch een handelspapier is en dat de orderbriefjes in dit geval niet voldeden aan de voorwaarden om op de kapitaalmarkt te worden

¹ Noot van de vertaler: het (indirecte) uitleggingseffect van de richtlijn is dat het nationale recht aldus moet worden uitgelegd dat het in overeenstemming is met de doelstellingen van de richtlijn.

verhandeld. Zij is derhalve van mening dat de betrokken dienst een klassieke belastbare dienst is, aangezien zij is gefactureerd, en geen contractuele betrekking, zoals door de verzoekende partij wordt aangevoerd om de btw-vrijstelling te rechtvaardigen. Derhalve is de rechtspraak van het Hof waarop de verzoekende partij zich beroept niet van toepassing. Volgens de verzoekende partij is het evenwel van essentieel belang dat de contractuele betrekking ook na het overmaken van het geldbedrag op de bankrekening van Konzum blijft bestaan en vormt dit in feite een lening. Zij betoogt dat de verplichting van Konzum in het kader van deze regeling tenietgaat na de aflossing van de schuld uit het orderbriefje en dat dat in werkelijkheid is uitgegeven als zekerheid voor de huidige houder ervan, namelijk de factoringmaatschappijen. Volgens de verzoekende partij is het van belang dat Konzum als gevolg van de cessie zijn schuld jegens de verzoekende partij heeft terugbetaald aan de schuldeisers van de verzoekende partij en aldus aan zijn verplichting jegens de verzoekende partij heeft voldaan.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzingsbeslissing

- 9 De verwijzende rechter heeft beslist de prejudiciële vragen aan het Hof voor te leggen omdat er bepaalde verschillen bestaan tussen de tekst van artikel 135, lid 1, onder b) en d), van de btw-richtlijn en die van artikel 40, lid 1, onder b) en d), van de btw-wet, waarbij deze Unierechtelijke bepaling in Kroatisch recht is omgezet. Dat is met name het geval wat betreft de uitdrukking „utrživi instrumenti” (handelsinstrumenten) in de nationale bepaling en de uitdrukking „prenosivi instrumenti” (verhandelbare financiële instrumenten) in de btw-richtlijn.²
- 10 De verwijzende rechter houdt rekening met de rechtspraak van het Hof, volgens welke het recht op belastingvrijstelling strikt moet worden uitgelegd maar ondernemers in de Unie ook in staat moeten worden gesteld hun bedrijfsactiviteiten onder bij benadering gelijke voorwaarden uit te oefenen. De btw-richtlijn beoogt een toepassing van de btw-regels die de concurrentieverhoudingen op de markt niet verstoren en die het vrije verkeer van goederen en diensten niet belemmeren. Het btw-stelsel wordt geacht de grootste mate van eenvoud en neutraliteit te verkrijgen wanneer de belasting zo algemeen mogelijk wordt geheven en de werkingssfeer ervan alle fasen van de productie en de distributie, zomede het verrichten van diensten omvat. Het is derhalve in het belang van de interne markt en van de lidstaten een gemeenschappelijk stelsel te aanvaarden.
- 11 De nationale rechter is van oordeel dat de onderhavige situatie niet binnen de werkingssfeer van artikel 40, lid 1, onder b), van de btw-wet of artikel 135, lid 1, onder b), van de btw-richtlijn valt. Hij vraagt zich evenwel af of artikel 40, lid 1,

² Noot van de vertaler: andersom, de Kroatische taalversie van de richtlijn bevat de uitdrukking „utrživi instrumenti” (handelsinstrumenten) en de nationale bepaling „prenosivi instrumenti” (verhandelbare financiële instrumenten).

onder d), van de btw-wet of artikel 135, lid 1, onder d), van de btw-richtlijn misschien wel op deze situatie van toepassing is. Bij wijze van voorzorgsmaatregel heeft de verwijzende rechter besloten het Hof, overeenkomstig het verzoek van de verzoekende partij, de drie prejudiciële vragen voor te leggen.